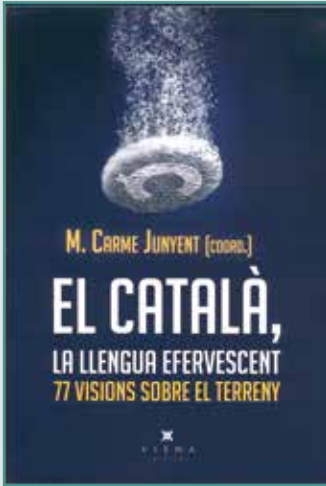

El català, la llengua efervescent

M. CARME JUNYENT (COORD.)
Ed. Viena
Barcelona 2021
184 pàgines

A començaments de la primavera d'enguany va sortir el llibre que ressenyem, subtítulat *77 visions sobre el terreny*, un llibre interrogador. Com ja manifesta el subtítol, hi intervenen setanta-set persones donant la seva pròpia visió de la situació del català actualment. Aquestes intervencions, col·locades per ordre alfabètic d'autors i d'una extensió limitada —cosa que en fa àgil la lectura—, van precedides d'una introducció de la coordinadora, la professora M. Carme Junyent i Figueras (Masquefa, 1955), titular de Lingüística General a la Universitat de Barcelona, membre del Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades i del Grup de Lingüistes per la Diversitat, com també autora de diferents obres.

Els setanta-set col·laboradors representen un ric ventall de situacions i experiències: són de diferents zones del nostre domini lingüístic, pertanyen a diverses edats i professions i presenten preocupacions, desigs o realitats ben distintes. Però, com hem dit, hi trobem el comú denominador de suscitar molts interrogants en el lector. Apuntem-ne alguns: té futur el català?; han actuat bé, fins ara, els organismes normalitzadors (allà on existeixen)?; i els catalanoparlants, actuen proactivament, o es deixen portar per atavismes, concretament el d'adreçar-se d'antuvi en castellà a qui no coneixen?; ha funcionat la immersió lingüística a l'escola?; quins són els àmbits en què caldria incidir més amb vista a la vitalitat de la llengua?; què cal fer perquè el català sigui imprescindible en

els seus territoris històrics?; i perquè sigui un idioma atractiu, sobretot per a les noves generacions; com s'han d'interpretar les estadístiques que es publiquen periòdicament sobre l'estat de la nostra llengua?; com va la formació dels futurs mestres?; etcètera.

Sobre aquests interrogants, el qui signa ha trobat especialment oportuns sengles paràgrafs de les intervencions de dos professors universitaris que, d'una manera sens dubte intel·ligent i realista, com també atrevint-se a qüestionar el «dogma» dominant avui dia entre els qui ens preocupem pel català consistent a donar per suposat que l'única solució és la independència política, fan les afirmacions següents: «El procés independentista dels últims anys, a més, no ha tingut efectes positius en relació amb el català. Més aviat al contrari. La voluntat d'obtenir l'adhesió de la població de primera llengua castellana ha frenat qualsevol plantejament d'exigència en matèria lingüística. I ha emergit, en certs sectors adversos o indiferents a la independència, la percepció que parlar en català va associat a l'opció independentista: el rebuig de la independència, llavors, ha implicat el rebuig del català» (Jordi Ginebra, p. 84). «No veure, en les formacions polítiques espanyoles, altre propòsit que no sigui un de liquidacionista amb procediments més o menys expeditius, és gairebé tan ingenu com creure en el manà salvífic predicat, des d'opcions polítiques sobiranistes, a propòsit d'una ara per ara més que hipotètica independència (que tampoc no garantiria la supervivència de la llengua)» (Josep Murgades, pp. 121-122). Val a dir que tant Ginebra com Murgades tenen una trajectòria impol·luta en l'estudi, defensa i promoció del català. Per tant, no es poden pas desqualificar *a priori* els seus punts de vista.

En resum, disposem d'un llibre interrogador sobre la situació actual del català. Convé reflexionar sobre tots els interrogants que suscita.■

JOSEP RUAIX I VINYET